

Resumé

Princip autonomie vůle je základním principem soukromého práva, bez něhož si nelze představit fungování soukromého práva. Vychází ze zásady rovnosti a svobody, tedy z klíčových principů, na nichž jsou postaveny samotné základy demokratického právního systému a svobodné společnosti vůbec.

Cílem mé diplomové práce je vymezení pojmu autonomie vůle a srovnání této zásady s dalšími základními zásadami a principy, z nichž vychází, anebo s nimi úzce souvisí. Jákýkoli soukromoprávní vztah anebo institut je postaven právě na principu autonomie vůle, a proto jsem se rozhodla některé z těchto institutů popsat podrobněji.

Diplomová práce je rozdělena na část obecnou a část zvláštní. V obecné části jsem se zabývala především začlenění principu autonomie vůle do systému zásad soukromého práva. Tato část je pojata teoreticky a úzce souvisí s právem ústavním, Listinou základních práv a svobod a se zásadami, na kterých je postaven Občanský zákoník. Věnovala jsem se výkladu některých pojmů, dále pojetím principu autonomie vůle, jak na něj nahlíží více autorů, a komparací jejich koncepce začlenění principu autonomie vůle do systému zásad.

Ve druhé kapitole obecné části jsem hledala kořeny principu autonomie vůle a krátce nastínila historický vývoj, jak byla tato zásada klíčovým filosofickým východiskem některých myslitelů a vzdělanců od dob osvícenství.

Třetí kapitola se zabývá limity autonomie vůle a je promítnutím zásady, že svoboda jednoho člověka končí tam, kde začíná svoboda jiného.

Zvláštní část je rozdělena na kapitoly odpovídající vybraným odvětvím soukromého práva, v nichž jsem se pokusila vybrat některé instituty a demonstrovat na nich promítání zásady autonomie vůle. Nevěnuji se všem institutům daného odvětví, neboť by to nebylo z hlediska rozsahu práce možné, ani účelné, proto jsem vybrala pouze některá témata významná či zajímavá. Do kapitoly o uplatnění zásady autonomie vůle v právu rodinném jsem zařadila i část popisující svobodnou volbu jména a příjmení fyzické osoby, která obvykle pracích zabývajících se tématem autonomie vůle zpracována nebývá.

Práce přináší v některých otázkách i srovnání s budoucí právní úpravou, zejména s novým občanským zákoníkem, v níž je patrná tendence kladení většího důrazu na uplatnění principu autonomie vůle. De lege ferenda lze předpokládat, že postavení principu autonomie vůle v našem právním řádu nebude výrazně měnit, a pokud, tak jen ve směru jeho posilování.